

Andrássy-tök. magy. kir. nál meg-

nként egy áttott aján- vember hó utak igaz- kosztályá- dendők és

nyag érté- hó 10-én budapesti

mint olya- tes módo- gre azok, beszerzési zsefvárosi ánatpénz,

gatóság.

nyvasutak.

tósága az évenként acs szál- rdet.

okmány- legkésőbb magy. kir. si szak- oda be- ok ugyan-

gatóság.

nyvasutak.

ir. állam- res mint- szállítást ályázatot

ódozato- lamennyi országos muzeum állam- II. szak- II. em. l együtt

et képező állam- szerezhe-

sint egy ott aján- lírással: tva leg- 12 óráig r-beszer- osta ut-

atóság.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek, Zápolya-utca 1-ső szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybcskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 247. szám.

Kedd, október 28.

A belügyminiszter budgetje.

Budapest, október 27.

Az 1903. évi költségvetési előirányza- ot csak akkor bírálhatjuk helyesen, ha keresztülmegyünk az egyes tárcák budget- jén s észreveszszük a keresztülvitt vál- toztatásokat. Így az egész budget gyors áttekintése mellett abban a véleményben kell lennünk, hogy a belügyminiszterium szükséglete a folyó évvel szemben vissza- ment, és pedig a rendkívüli bevételeknél a felesleg hozzászámítása után és a rendes bevételeknél a fogyatéék leszámítása után 800.778 korona tekintélyes összeggel. Persze rögtön előttünk terem a kérdés, hogy mint lehetséges ez? A beligazgatásban folyton reformokat visznek keresztül, az itt-ott mutakozó hibákat javítják, új intézménye- ket létesítenek vagy tovább fejlesztenek, és itt lehetséges lenne még tetemes meg- takarításokat is elérni? Ez szemfényveszt- és lenne, ezt pedig széll Kálmán nem műveli. A talány megoldása egyszerűen abban van, hogy azokat a költségvetése- ket, melyekbe a vármegyék pénztári és szám- viteli szolgálatának államosításáról szóló 1902: III. t.-c. végrehajtása kerül, a pénz- ügyminiszter budgetjébe állították be, és mi- után e költségek 1,555.424 koronára rug- nak, a belügyminiszterium tulajdonkép- pen 754.646 koronával többet szükségel 1903-ra.

Szélesebb körök kívánnak bizonyosan egyes tételekbe betekinteni, mert ebből vonhatják le következtetéseiket. A megyei hivatalnokok fizetését tudvalevőleg rendez- ték, de lakbérüket nem. Az egész vonalon való rendezés oly költségeket okozna, melyek megszavazására a mai viszonyok közt nem szánhatná magát rá a törvény- hozás. A belügyminiszter tehát közeputat

keresett, amennyiben egyelőre csak a megyei központokon alkalmazott hivatal- nokok lakbéréinek rendezését igényli, akik éppen mert városokban laknak, inkább rá vannak utalva a rendezésre, mint kisebb helyeken lakó kollégáik. Az így redukált szükséglet 278.758 korona.

A színházi kiadások 119.000 koroná- val vannak magasabban előirányozva. Ebből 85.000 koronát a m. kir operára, 34.000 korona a vidéki színházakra esik. Az ope- ránál lehetséges, hogy az új regime alatt nemcsak művészi, hanem pénzügyi tekin- tetben is jobbra fordulnak a dolgok és így felesleges lesz a javadalmazás emelése. Óvatos költségvetés mellett azonban erre nem lehet számítani és a többszükséglet fedezéséről gondoskodni kell.

A közegészségügyi kiadások közt ke- lemesen tűnik fel különösen két tétel. A 7 éven felüli elhagyott gyermekek ápolá- sára 1903-ra van először 100.000 korona felvéve, ami kezdetnek igen szép. A másik tétel csak 10.000 korona szegény községek segélyezésére, jó ivóvízzel való ellátásuk céljából. Jöttett ez, mely nem kisebb annál, mint mikor az éheznek ételt adunk. Bába- képző tanfolyamok fejlesztése és ujak felállítása 40.000 koronával okoz több költséget a folyó évre megszavazott ki- adásnál. Ez is azt bizonyítja, hogy a belügyminiszterium vezetője teljes magas- laton áll és Széll meleg szívvvel érez a nép iránt.

A községi közigazgatási tanfolyamok költségeire is 60.000 koronával több van felvéve 1903-ra. Ez egy része a közigaz- gatás javítására szolgáló intézkedéseknek és amit erre fordítunk, azt jó helyre tettük.

A belügyminiszter budgetjében csak egy árnyékot fedeztünk fel s ez a nyug-

dijak emelkedése 124.000 koronával. Tud- juk, hogy a munkaerő idővel kimerül, de mégis kívánjuk, hogy kivált ez a tétel minél lassabban emelkedjék és a munkakedv hne tünjék el előbb, mint a munkaerő.

Különbön az előirányzat kitünő be- nyomást kelt. Minden lapján látjuk, hogy nagy szellem állította össze s mindent a maga fontossága szerint mérlegelt. Az ellen- zéknek alig nyújt támadási pontot s ezért a vita felette nehezen lesz hosszú.

L. L.

A nagybcskerekéi tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— október 28.

A nagybcskerekéi tiszai ármentesítő társulat tegnap délelőtt tartotta a társulat Mercy-utcai hivatalos helyiségében rendes évi közgyűlést Pap Géza orsz. képviselő elnöklésével.

A közgyűlésen jelen voltak:

Reök Iván kir. műszaki tanácsos, miniszteri megbízott, Winkler Ignác, écskai uradalmi fel- ügyelő, Lindhof János, Pap Ernő, dr. Anna Ernő, Rátz Jakab, Reitter Oszkár, Molnár János, Kluge Károly társulati főmérnök, Nikolics Bogdán pénztáros, továbbá Galaniszi György Román- Écska, Tóth Pál Lukácsfalva község, Sóka Ignác plébános, Lukáts Máttyás bíró és Horváth Mihály községi esküdt Muzslya község képviselőitében.

A közgyűlésről következő tudósításunk szá- mol be:

Pap Géza elnök üdvözlö a megjelenteket s megnyitja a gyűlést.

A tárgysorozat első pontja a földművelés- ügyi miniszter f. évi július 15-én 63081. számú rendelete, a muzslyai telepéseket terhelő járulé- kok behajtása tárgyában, és evvel kapcsolatosan a helybeli pénzügyigazgatóság 79542. sz. alatt ugyane tárgyban kelt átirata volt.

— Hm! Hm! De ha az asszony főzött . . . akkor biztos, hogy megint a cseléddel van baj!

Azt láttam, hogy a feleség haragos, már abból is, hogy mikor — mint említettem — kezét akartam néki csókolni, úgy elrántotta előlem a kacsóját, hogy az orromat — ha nem áll olyan erősen — hát biztos, hogy magával viszi.

Nem tudom, hogy az urak hogy csinálják, de én részemről, ha az asszony haragszik, min- dig nagyon finoman beszélek vele.

— Mucuskám! — szóltam most is hozzá — mért vágsz megint grimaszokat?

— Nem vágok semmit! sikoltott az angyal.

— Hiszen hagymát is vágta!

— Annak is maga az oka! szól az asszony.

— No, szépen vagyunk! — gondoltam magamban — az asszony már felmondta a bruder- schaftot!

— Igen! maga az oka! — szól az asszony — mert a jóságával elront minden cselédet. Megint maga miatt kellett kidobnom a szakács- nét: a Katit!

— Én vagyok az oka??? kérdém legalább három darab kérdőjellel és olyan ártatlan képpel, hogy nincs az az 5 perccel ezelőtt született bá- rány, a ki különben csinálná!

— Itt a levél! szól az asszony és egy

A „TORONTÁL“ tárcája.

Mikor a nagysága főz.*)

— Irta: dr. Vrabély Armand. —

Mint már a címéből is látszik: — szomorú történet, — pláne annak, a ki, mint én, evett is belőle.

Azért nagyon kérem a mélyen tisztelt Pub- likumot, ne tessék rossz néven venni, ha én fel- olvasás közben el-elakadok s egyet-egyet törölök a szememen, de az az ebéd, amiről itt szó lesz — hisz a feleségem főzte — olyan rossz volt, hogy még a reá való visszaemlékezés is könnye- ket sajtól ki az emberből.

Ezek után még csak azt vagyok bátor a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni: hogy én a főtt marhahust szószszal ki nem áll- hatom.

***

Ez volt kérem a bevezetés!

Most jön história!

Ugy történt a dolog, hogy mikor én délben hazaértem a hivatalból és mint afféle tisztessé- ges férjhez illik, a feleségemnek kezét akartam

*) Mutató dr. Vrabély Armand „Kacagató történetek“ című most megjelent könyvéből.

csókolni, hát rögtön rájöttem arra, hogy ne neked szegény férj, te ugyan jól nézel ki: ma megest főtt marhahust kapsz ebédre s hozzá — vörö- hagyma-szószszal. Tetszik tudni, az asszony hagy- mást vágott és én a kézesók, meg a telepathia révén persze rátaláltam a készülő szósz minemű voltára. A vöröshagyma-szószszal pedig Pesten a marhahus okvetlenül vele jár; avagy látott már valaki önközül vöröshagyma-szósz dobo- torta mellett?

De nehogy azt tessék ám hinni, hogy az én feleségem folyton főz! Dehogy! Rendes körü- mények között egész délelőtt klávirózik, a mire különben bizonyíték azon körülmény is, hogy a szomszédok már ebben a fertyályban is jobbról is, meg balról is felmondták a lakást.

Elkezdttem gondolkodni:

— De ma az asszonynak kivételesen főznie kellett, mert a zongora-billentőknek — tessék csak megpróbálni — akármeddig szagolja az ember, nincs vöröshagyma illatuk, alighanem azért, mert az elefant, a kiből a billentyű készül — mint a természetrajzból bizonyára méltóztatnak tudni — nem eszik vöröshagymát.

Tovább gondolkodtam! Mert a mi a gon- dolkodást illeti: nálam csak a kezdet meg nehe- zen, de ha egyszer belejöttem, alig tudom el- állítani.

Téli idényre

Utazó bundák. Guba.
Téli kabátok.
Városi bundák.
Lodenkabátok

Átköltözés miatt raktáromon levő női és férfi ruházati cikkeket leszállított árak mellett árusítom.

KOVÁCS - GEDEON

úri-, fiu-, női- és

leányruha terme.

Minden idényre

Raglanok. Felöltők.
Öltönyök. Nadrágok.
Női gallérok.
Női felöltők és kabátok.

Miután sem a miniszteri rendeletnek, sem a pénzügyigazgatóság intézkedésének eredménye nem volt, a társulati érdekek megvédésére Szathmáry Kálmán alelnököt, Winkler Ignácot és Nikolics Bogdán társulatipénztárnokot küldték ki.

A földmívelésügyi miniszternek f. é. július hó 17-én 63.342. számú leiratát a társulati védőtöltés 41.00, 13320, 31070 és 28560 f. m-nél épült utfeljárók költségeinek minősítése tárgyában, tudomásul vették.

A törökbecsei ármentesítő és belvizrendező társulat f. é. augusztus hó 29-én 456. sz. a. kelt, a demarcationális vonal megállapítása tárgyában írt átiratára vonatkozólag az ez ügyben szükséges tárgyalásokhoz a közgyűlés Pap Géza elnököt, Molnár Mihály igazgatót és Kluge Károly főmérnököt küldte ki.

A közgyűlés a társulati székház megvételére kiküldött bizottság jelentése alapján elhatározza, hogy a székház céljaira megveszi a torontali helyi érdekű vasut volt igazgatósági épületét s a szerződés megkötésével megbizsa a társulati elnököt.

Az 1900. és 1901. évi társ. számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését helyeslőleg tudomásul vették, hasonlóképen tudomásul vették a társ. igazgató jelentését a Pesti hazai takarékpénztár egyesületnél felvett 1.000.000 koronás kölcsönnek teljes letörlesztésére a m. földhitelintézetől felvett ugyanily összegű kölcsön tárgyában.

Az ideai árvízvédelemről és annak költségeiről szóló mérnöki jelentést tudomásul vették és az árvíz okozta károk helyreállítására szükséges pénzösszeget a közgyűlés kiutálványozta.

Tudomásul vette a közgyűlés a mérnök jelentését az év folyamán végrehajtott építési munkákról.

Az 1903. év kezdetén előreláthatólag rendelkezésre álló pénzkészletre vonatkozó igazgatói jelentést szintén tudomásul vették és a befektetett összegek likvidálási eljárására kiküldték Szathmáry Kálmánt és Winkler Ignácot.

Végül az 1903. évi költségvetést tárgyalták. A költségvetés szerint rendes szükséglet címén felvétel 195.473 kor. 37 fill. Rendkívüli szükséglet címén 273.085 kor. 79 fill., mely szükséglet fedezése után a társulat 1903. évi költségvetése 88.172 kor. 23 fill. felesleggel záródik; és ezenkívül a társulatnak fennálló követelése 117.602 kor. 14 fillér.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A vidéki hírlapírók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága vasárnap délután 3 órakor Kulinyi Zsigmond elnöke mellett Budapesten, a Pannónia-szálló termében ülést tartott. Megjelentek az ülésszen: Kulinyi Zsigmond elnök, Szávay Gyula alelnök, Palócz László titkár, dr. Brájer Lajos (nagybecskereki), Rábel László (soproni), Kisteleki Ede, Ujlaki Antal (szegedi) hírlapírók, igazgatósági tagok.

Az igazgatóság első sorban a fölvételért folyamodó hírlapírók kérvényeit intézte el. Fölvett 12 rendes tagot, egy fölvételi kérelmet elutasított

és dr. gróf Matuska Lászlót törülte a rendes tagok sorából.

Az elmúlt ülés óta 324 korona segélyt adott az elnökség hét hírlapírónak. Az igazgatóság tudomásul vette, hogy ez évben már 1174 korona segélyt fizetett ki a szövetség pénztára. Ezúttal pedig három hírlapíró részére, kik szorult anyagi viszonyok közé jutottak, 240 korona segélyt utalványozott az igazgatóság.

Bejelentette az elnökség, hogy a felügyelőbizottság megvizsgálta a szövetség félévi számadásait és azokat rendben találta. E szerint a nyugdíjalap tényleges vagyona 42.371 korona 64 fillér, a segélyalap tényleges vagyona 20.785 korona 20 fillér, a szövetségi vagyon 5916 korona, összesen 69.072 korona 84 fillér.

Ez összeg a szövetség követeléseivel együtt 102.146 korona. Az igazgatóság a számadásokat elfogadta.

A szövetség pénztárába a legutóbb tartott igazgatósági ülés óta a következő adományok érkeztek: Kőrös Albert Szeged 70 korona, Ujlaki Antal 20 korona, Sz. Szizethy Vilmos 20 korona és az aradmegyei takarékpénztárnak 1 drb 100 koronás záloglevele.

Brájer Lajos dr., igazgatósági tag jelentette ezután, hogy a szövetség képviseletében megjelent a berni nemzetközi sajtókongresszuson és részt vett ott a tanácskozásokban.

Az igazgatóság fölhatalmazta az elnökséget, hogy az 500 koronás utazási ösztöndíjra a pályázatot kihirdettesse.

Szávay Gyula alelnök bemutatta a debreczeni helyi választmány számadásait, melynek eredményét jóváhagyta az igazgatóság.

A székesfehérvári amatőr-kiállítás rendezői a kiállítás jövedelméből 10 százalékot ajánlottak föl a szövetség javára. Az igazgatóság ezt tudomásul vette.

Koszorú helyezett a szövetség a szegedi Kossuth-szoborra és a kolozsvári Mátyás-szoborra, üdvözlő táviratot küldött a Lenau-ünnepélyre, Várady Ferenc pécsi és Perjessy Lajos verscei hírlapíróknak, akiket a pécsi és a verscei társadalom közéleti érdemes szereplésükért kitüntetett ünnepélyben részesített. Tudomásul vette az igazgatóság Balassa Sándor veszprémi hírlapíró levelét, melyben arról értesíti, hogy a dunántúli lapok hírlapírói kamarát óhajtanak létesíteni.

Tárgyalta ezután az igazgatóság Apponyi Albert grófnak, a képviselőház elnökének a szövetséghez intézett leiratát, melyben a nemes gróf arról értesít, hogy az új képviselőház üléstermék jelenlegi szerkezetét mellett a nyilvánosság igényeit ez idő szerint még nem sikerült kielégítenie, de a nyereső tapasztalatok alapján az arra hivatott tényezők bevonása mellett igyekezni fog a mutatózó hiányokon segíteni s a szövetség kérelmét is a lehetőség szerint méltatni.

Az igazgatóság megbizta az elnökséget, hogy az ügy tárgyalását a képviselőház elnökével folytassa és igyekezzék a tárgyalások során érvenyt szerezni a vidéki sajtó jogosult igényének, hogy az új képviselőház írói karzatán a vidéki politikai napilapok részére alkalmas helyet jelöljenek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig 1/28-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

November 6. A Délmagyarországi Tanító-egylet nagybecskereki fiókjának gyűlése.

8. A közigazgatási tanfolyamhallgatók mulatsága a kaszinóban.

— Városi képviselőtestületi választások.

Októberben ötven városi képviselőtestületi tag mandátuma lejár s így ezek új választás alá esnek. Dr. Dellimanics Lajos alispán a választást november 15-ikére tűzte ki és választási elnökül dr. Kiss János nagybecskereki ügyvédet küldte ki. A választások minden kerületben külön-külön lesznek s mindenütt már javában folyik a korteskedés.

— **Templomavatás.** Mint Temesvárról írják, tegnap avatták ott fel az újjáalakított evangélikus templomot az egyháztagok és érdeklődők nagy-számu részvétele mellett. Az evangélikus nőegylet dr. Kornis Gézáé elnök vezetésével jelent meg a felavató ünnepen, az egyház tanács-tagjai is külön vonultak be Jávor Endre itélőtáblai bíró egyházfelügyelővel élükön. A bevonuláskor megkezdődött a magyar és német nyelvű istentisztelet, megfelelően az egyháztagok két nyelvűségének. Magyar kezdő ének után Chován Zsigmond lugosi evang. lelkész lépett az oltár elé s végezte a bevezető oltári szolgálatot. Majd német ének következett, melynek vezérelve Zvarinyi Emil lieblingi lelkész, a bánsági egyházmegye főjegyzője lépett a szószékre s mondott német nyelvű szép egyházi beszédet. A nagyhatású beszéd után Kramár Béla lelkész-főesperes, kir. tanácsos lépett az oltár elé s miután felavatta a templomot, átadta rendeltetésének. Magyar templomszentelési ének után a jelenlévő három lelkész az oltár előtt áldást mondott a gyülekezetre. „Erős vár a mi Istenünk“ kezdetű reformációi énekekkel véget ért az emlékeztető ünnepi istentisztelet.

— **Zsombolya a megyei orvosok nyugdíjegyletének.** Zsombolya községe, mint a megyei orvosi nyugdíjegylet alapító tagja 500 korona tagdíjat ma küldötte be dr. Plechl Szilárd megyei főorvoshoz. Fogadja a derék község e helyen is a megyei orvosok köszönetét.

— **A torontali közmivelődési egylet ülése.** A torontálvármegyei közmivelődési egylet igazgatósága október 30-án délután négy órakor az állami népiskola könyvtári helyiségében ülést tart.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagybecskereki „Jótevény nő-egylet“ 30 korona adományt küldött az Iskolyagyermekebarát leveleskönyvének céljaira, a miért hálás köszönetét fejezi ki ez uton is az egylet elnöke.

rettenetesen összegyűrt és könnyektől himlőhelyes levelet nyomott a kezembe.

— Miféle level? kérdém az asszonytól.

— A Kati írta haza a testvérenek, de a postás visszahozta, mert rosszul volt címezve.

No hát kérem, nem létezik borjú a nap alatt, ki nagyobbát bámuljon a legujdonat-ujabb kapun, mint a mekkorát csodálkozom én ezen a levélen. De hát tessék csak nézni, mi volt benne:

„Kedves Testvir!

Tisztölöm az otthunvalókat, nem különben én is egészséges vagyok. Még mindig a régi helybe vagyok, de mán nem soká bírom ki, mert a nacsásága egy — vén boszorkány. Eddig is csak azért bírtam ki, mert a nacsáságos ur nagyon cukros egy teremtés. Nagyon nyáljas hozzám . . .“

Engedjék meg, hogy többet ne idézzek e borzasztó sorokból. Tessék elhinni, akkor is kijötttem ijedtemben a kezemből a levelet!

De ilyen alávaló gyanúsítás! Hát tessenek rám nézni! ugy nézek én ki, mint aki cukros, mint aki nyáljas lenne?

Esküszöm önöknek hölgyeim, hogy mindössze csak kétszer volt a Kátival komolyabb teendőm: egyszer a cipőmet, másszor meg egy gombócot vágtam a hátához. Az egyiket azért, mert nem volt jól kiviszelve. Nem a gombócot értem, hanem a cipőt! A másikat pedig azért, mert mikor belevágtam a késsel — nem a cipőbe, hanem a gombócba! — hát a késem elgörbült. Pláne ez az utóbbi eset fontos! Mert mikor a gombóc — a rugalmatlóság törvényeinél fogva — a Kati hátáról visszaugrott az asztalra, nekiment a sörös üvegnek s azt beledöntötte a tejsze-rizskásába. Az új szerkezetű étel aztán oly jól ízlett, hogy azóta a feleségem a tejsze-rizskását

mindig sörrel készíti. Tetszik látni: így készülnek a felfedezések.

Végre tehát egyszer megértém azt is, hogy az asszony ártatlanul gyanúsított. De aztán ártatlanságom érzetében olyan védőbeszédet is vágtam ám ki, hogy annak révén egy közönséges rablógyilkost biztos felmentettek volna. És elhiszik e nekem, hogy az asszony mégis a legsúlyosabb büntetést róta ki rám, mondván:

— Nem jön több cseléd a házamhoz! Magam fogok főzni!

— No iszen, le is szokom akkor én lassanként az evésről! — mondottam én, de persze csak úgy befelé.

Csak abba reménykedtem, hogy az asszonyok nem igen tartják meg azt, amit ígérek. Hej! de hát az asszony ingatag!

És akár hiszik, akár nem — nálam bizony két álló héten át sajátkezüleg főzött! Én pedig a hivatalom mellett egy kurta kocsmában abonemáltam magam ebédre — úgy, hogy délben már mindig jóllakva értem haza. Otthon persze nem tudtam enni, de hisz hát amugy se tudtam volna enni! Haza érve aztán felhúztam a legszűkebb cipőmet és bevettém az asszony előtt egy fél skatulya szoda bikarbonát. A szűk cipő a szódával kombinálva aztán úgy elsavanyította a képeket, hogy az asszony csakugyan elhíte: hogy a gyomrom fáj s azért nem eszem.

Igy tartott ez két hétig. No de akkor beállott a katasztrófa! Az asszony ugyanis tortát sütött. De óh! — borzalom még csak ki is mondani — a szakácskönyvvel malőr történt: képzeljék csak, összeragadt a 153-ik lap a 154-ik lappal, — úgy, hogy a feleségem a 152-ik lapon megkezdett tortát a 155-ik lap utasításai szerint fejezte be, — a hol pedig, mint később rájöttem, már a pecsenyék kezdődnek!

A tortából ettünk: én a feleségem kedvéért, a feleségem pedig a maga kedvéért. No de miésoda éjszakánk volt utána! A feleségem rablóról álmodott; én meg — miután éppen a bur háborúk idején történt a dolog — azt álmodtam, hogy én vagyok Lady-Smith vára s csak akkor ébredtem fel, mikor a burok ép a 301-ik ágyugolyót lötték belém. Ha van az önök körében tartalékos tüzérszázados, csak annak lehet igazán fogalma arról, hogy milyen fureszán érezhettem én magamat: 301 drb. ágyugolyóval a gyomromban!

A tortát másnap oda adtuk a vicinek és a szerencsétlen — megette!! Onnan gyanitom, hogy megette, mert azóta borzasztó szemeket vet reám, — úgy hogy én már nem is merek kapucskás után hazajönni: még utóbb agyonül! S ha van esze s az új bünvádi eljárás értelmében a tortából kóstolót tesz el az esküdtek számára: még megérem, hogy felmentik!

Erre aztán végre az asszony elhatározta magát, hogy újból cselédet fogad. Megbizásából én szóltam be a cselédszerzőhöz. Nem tudom a hölgyek tudják-e, hogy mi az? Ez az a „szerző“, kit legtöbbször hinak! Tehát beállítottam hozzá, azzal hogy:

— Mindenest kérek!
— Milyen legyen? kérem assan, kérdé tölem.

— Milyen?? Jó kedvem volt: hisz nem főz többé az asszony! Nótával felment nekí:

Hej! Csuf is legyen, jó is legyen!
Kosárpenze soh'se legyen!

A szerző csárdásra ütötte össze a bokáját s azt felelte, hogy: „Tyuhaj! Soh'se halunk meg!“ Aztán bocsánatot kért, hogy megtévedt, de hat nem mindig volt cselédszerző, az előtt nagyon jó táncos volt!

(Vége köv.)

— **Esküvő.** Kun Richárd, a Temesi Agrár-takarékpénztár főtisztviselője, Kohn Sándor Lloyd-társulati igazgató fia, vasárnap vezette oltár elé Temesvárott Friedmann Gizella kisasszonyt, Friedmann Manó szeszgyáros és a temesvári gyár-városi izrael. hitközség elnökének leányát.

— **Tűz Karátsonyi Jenő birtokán.** Karátsonyi Jenő gróf partosi birtokán, mint tudósítónk jelenti, a napokban tűz ütött ki, mely mintegy 800 kereszt búzát hamvasztott el. Emberéletben szerencsére nem esett kár. Az esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely a vizsgálat során kiderítette, hogy a tűz Mollinger Péter doláci cséplőmunkás gondatlanságából eredt, ki a kazlak közelében pipára gyújtott s az égő gyufát eldobta. Mollingert feljelentették a módosi járásbírósnak. Az összes kár mintegy 1430 korona.

— **Megégett gyermekek.** Melencéről írják, hogy a napokban Adamov Péter odaváló földmives Nevena nevű 7 hetes gyermekét rábita Ráda nevű két és fél éves fiára, hogy a míg ő dolgozik, vigyázzon az apróságra. A kis fiu testvérkéjét egy kukoricaszárból összehányt gunyhóba vitte és melléje telepedve játszadozott vele. Egyszerre úgy dél felé a mezőn dolgozó emberek azt vették észre, hogy a kukoricagunyhó, amelyben a két gyerek volt, lángokban áll. Hamar a mentésükre siettek, de akkor már a két gyerek úgy összeégett, hogy a csecsemő még az nap meghalt, az idősebbik fiu pedig súlyos sebet szenvedett. A csendőrség vizsgálatot indított s az eddigi adatok szerint a kukoricagunyhót valószínűleg valamelyik közelben dolgozó földmives eldobott gyufája gyújtotta meg.

— **Halálos versenyzés.** Keviszöllősről írják lapunknak: Brenyo József keviszöllői földmives a napokban kocsiját a földjére igyekezett. Az országuton utközben Brostyáncz Jusztin, a felesége és még három asszony fölkéredzkedett s így mentek tovább. Ugyanekkor indult el Brostyáncz Sándor földmives is s vad vágatással el akarta hagyni Brenyo kocsiját. El is érte, de mikor melléje ért, Brenyo rávágott a lovára, Brostyáncz visszavágott, a mire Brenyo lovai megvadultak és vágatás közben a kocsit az árokba fordították. A bennülők mindnyájan kiestek s kisebb-nagyobb mértékben megsebesültek. Brostyáncz Jusztin felesége olyan szerencsétlenül került a kocsis alá, hogy a bordáit összetörte és másnapra meghalt. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Színház.

Heti műsor:

Kedd: Kaméliás hölgy. } Vizvári Mariska, a
Szerda: Vájlunk el. } Nemzeti Színház tag-
Csütörtök: Francillon. } jának fellépésével.
Péntek: San Toy. (Nagy operette.)
Szombat: Házasságunk.
Vasárnap d. u.: Molnár és gyermeke.
este: Csikós.

* **Tomori Melisa jutalomjátéka.** Tegnap este volt a Deák-szintársulat kedvelt primadonnájának, Tomory Melisának jutalomjátéka a Gésákban. Sajnos, hogy a jeles szubrett jutalomjátékára a színház félig üres volt, aminek oka valószínűleg abban rejlik, hogy a jutalomjátékot közvetlenül T. Vizvári Mariska vendégszereplése előtt nem alkalmas időben tüzték ki. Maga a tegnapi est egyébként a legsikerültebbek közé sorolható. A közönség lelkesen ünnepelte Tomorit, aki Molly szerepében kedvesen játszott és táncolt s pompás énekével zajos tetszést keltett. Tisztelői jutalomjátéka alkalmából két remek virágcsokrot és egy babékoszorút nyújtottak föl neki a színpadra. Az előadás általában jó és összevágó volt. Honti Elma szépen énekelt, Győri Matild kecses és sikkes párisi lány volt s énekével is zajos tetszést keltett. Nagy sikere volt Szebeninek Vun Csi szerepében és Vágó Géának Imári márkis szerepében. Kemény Lajos elegáns hajóskapitány volt és szépen énekelt.

* **A szerény titka.** Somfai János és Osztie Béla énekes bohózatából már javában folynak a próbák. A darab november 4-ikén a következő szereposztással kerül színre: Spalter bor-nagykereskedő: Somlár, Irma felesége; Tomori Melisa, Ida unokahuga; Deákné, Kőköröcsin Mihály; Cathry, Öcsödy tanácsos; Lórándy, Hangos György; Izsó, Nyulas; Pécsi, Repkény borügynök; Vágó, Edelenyi ügyvédjelölt; Kemény, Csengő Lilla divat-árusnő; Cathriné, István kertész; Óvári, Családy, végrehajtó; Deák Péter, becsüs; Láposy, egy földmives; Pintér, Matyó kertészlegény; Nagy Jenő, szobaleány; Ujfalusi, szakácsné; Szebeniné.

* **T. Vizvári Mariska vendégszereplése.** T. Vizvári Mariska, a nemzeti színház jeles fiatal művésznője ma este lép föl először a Kaméliás hölgy Margit szerepében. A többi főbb szerepeket Kemény, Somlár, Szebeni, Vágó, Pécsi, Lórándi, Tóth Stefike és Cathriné játszik. Az érdekes este előreláthatólag nagy közönséget vonz a színházba. A vendégművésznő holnap a Vájlunk el-ben lép föl.

* **Deákné föllépése.** Deákné Kovacsics Margit pénteken a San Toyban lép föl először betegsége után. Deákné kitűnő szerepét Dudleyt fogja játszani s a közönség bizonyára gyönyörködni fog játékában és pompás táncában. A San Toy előadása különben is érdekes estét ígér, mert az igazgatóság díszes kiállításban a társulat legjava erőivel adhatja elő a nagyszerű operettet.

* **Szebeni bucsuja.** Igaz sajnálattal vesszük tudomásul, hogy a Deák szintársulat jeles komikusa Szebeni családi körülményei miatt kénytelen elhagyni Nagybecskerekét és pénteken San Toy Csuli szerepében elbucszik a nagybecskereki közönségtől. Szebeni távozását bizonyára általános sajnálkozással fogadja a közönség is, amelynek a lefolyt hónap alatt szintén dédelgetett kedvence volt. A szeretetet és az elismerést Szebeni meg is érdemelte. Intelligens, tanult színész, aki nemcsak a burleszk szerepekben nyújtott sokszor kabinetalakítást, de más szerepekben is tanujelét adta igazi művészettségének, mely további tanulással és csiszolással szép jövőt ígér pályáján.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 28-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 28.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen Rákosi Viktor az osztrák Reichsrathban megtámadott magyar huszárok védelmére kelt. Beszédében tiltakozott az ellen, hogy huszárjainkat Galiciában rendőri szolgálatokra szorítják. Azt mondja, hogy legjobban lesz a huszárok Galliciából büntetésül haza hozni. (Tetszés a szélső balon.)

Széll Kálmán miniszterelnök Rákosi-nak felelve, azt mondja, hogy meg fogja vizsgálni a honvédelmi miniszterrel az ügyet s ha az osztrák vadak alaptalanoknak bizonyulnak, a huszárok kellő elégtételt kapnak. (Általános helyeslés.)

A király balesete.

Budapest, október 28. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák, hogy a király balesetéről szóló hírek tulzottak. Az egész baleset abból állott, hogy mikor tegnap reggel a király Schönbrunnból Bécsbe hajtatott, a Babenberger-uton a rudas ló valamitől megcsökönnyösödött és nyugtalanodni kezdett. Erre a király szárnysegéde tanácsára a nagykörut és a Babenberger-ut sarkán leszállt a kocsiról s gyalog ment szárnysegédével a Hofburgba.

Nagy banksikkasztás Aradon.

Budapest, október 28. (A „Torontoi” ered. táv.) Aradról táviratozzák: Böhm Adolf, az aradi ipar- és népbank vezérigazgatója, a város egyik legtekintélyesebb polgára 305.000 koronát sikkasztott. A vezérigazgató a pénzt a börzén játszotta el, részben pedig adósságaira fizette. A sikkasztást a bank egyik könyvelője fedezte fel s ő tett erről jelentést az igazgatóságnak, mely azután rövid vizsgálat után megállapította a hiányt. A sikkasztás városszerte nagy konsternációt keltett s a bankot a betevők valósággal megrohanták betéteikért. A betevőket azonban semmi kár nem fenyegeti, mert a sikkasztó vezérigazgató igazgatótársai eddig 300.000 koronát fedeztek. Azonkívül a bank Pestről egy millió koronát hozatott, hogy akadálytalanul fizetni tudjon. A sikkasztót eddig még nem tartóztatták le.

A megtámadott huszárok.

Budapest, október 28. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Két magyar huszártiszt ma provokálta Breiter osztrák képviselőt, ki a magyar huszárokat legutóbb a Rechrathban sértő módon megtámadta.

A pestis Konstantinápolyban.

Budapest, október 27. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik, hogy ma Galatában és Pérában is egy-egy pestis-esetet konstátáltak.

Hataridő-üzenet.

Budapest, október 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak emelkedtek. Az októberi árakat lebonyolították. Az idő esős. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.36 — 7.37
Rozs áprilisra	6.43 — 6.44
Tengeri (májusra)	5.71 — 5.72
Zab (áprilisra)	6.25 — 6.26

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, kedd, október hó 28-án:

T. VIZVÁRI MARISKA, a Nemzeti Színház művésznőjének első vendégjátékául:

A KAMÉLIÁS HÖLGY.

(Gautier Margit.)

Dráma 5 felvonásban. Irta: Ij. Dumas Sándor. Fordította: Szemere Attila.

Személyek:

Duval Armand — — — — —	Kemény Lajos
Duval Georges, Armand atyja — — — — —	Somlár
Rieux Gaston — — — — —	Szebeni Antal
Saint Gaudens — — — — —	Vágó Géza
Gusztáv — — — — —	Pécsi László
Giray gróf — — — — —	Lórándi
Varville Arthur — — — — —	Nagy Jenő
Az orvos — — — — —	Pintér István
Egy bizományos — — — — —	Losonczy
Első inas Margitnál — — — — —	Ivánfi
Második inas Olympenál — — — — —	Kiss
Gautier Margit — — — — —	T. Vizvári Mariska
Nichette — — — — —	Tóth Stefánia
Prudence — — — — —	Cathriné
Nanine — — — — —	Ujfalusi Izabella
Olympe — — — — —	Höllösi Rózi
Arthur — — — — —	Láposi
Esther — — — — —	Szebeniné
Anais — — — — —	Szendrei Mici
Adél — — — — —	P. Till Irma

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szerdán, október hó 29-én:

T. VIZVÁRI MARISKA urnő, a Nemzeti Színház tagja felleptével:

VÁLJUNK EL.

Vigjáték.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

**1902/3.
Téli**
idényre

most érkeztek legújabb dí-
vatu női- és leány-paletot-k,
hosszu női gallérok, férfi-
és fiu-télkabátok és rag-
lanok.
Nagy választék, verseny-
nélküli olcsó árak.

Feisenstein Ferenc,
Nagybeeskerek.
765-x.38

Olcsó öltönyök.

Seviot-nadrág 4 forint

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz
SZALON KÖSZÉN
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.
Legjobb faszén.
Kaphatók: 816-50.9

KURLÄNDER IMRE
fakereskedőnél
a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585 II. — Telefon 35. sz.

Ujdonság!
Törvényileg védett,
= viharerős, =
a legjobb formatartó
lodenkalap
kapható
Liptay István
kalapkereskedésben,
Nagybeeskerek (Hunyady-(fő)-utca.
861-x.2

149576. szám F. I. Magy. kir. államvasutak.
Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának rendeletéből a szabadkajai vonalon Csikeria és Bács-Almás állomások között fekvő „Bács-Almási szőlők” megálló-rakodóhely, mely eddig megállóhely minőségben csak személy- és podgyászforgalomra szolgált, f. évi szeptember hó 12-én (élő állatok kivételével) az összes forgalomra megnyitott.

Budapest, 1902. október hó 22-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

151182/902. sz. Magyar kir. államvasutak.
Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar. kir. államvasutak vonalain 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges vastagszálú vászon szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező vászon évi mennyiségét föltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az ajánlati űrlapon megfelelően kiállított, egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok, a 60 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbbben f. évi november hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirattal látandó el: „Ajánlat 151182. 1902. számhoz.”

Budapest, 1902. évi október hóban.

(3-3)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

166.749/F. II. szám. Magy. kir. államvasutak.
HIRDETMEY.

Uj személyvonatnak közlekedése Uj-Dombóvárról Gyékényesig.

A Budapest keleti pályaudvarról délután 3 órakor Pécs felé induló gyorsvonathoz csatlakozólag Uj-Dombóvártól Gyékényesig egy új személyvonat fog folyó évi november hó 1-től kezdve közlekedni.

Ezen új személyvonat Uj-Dombóvárról este 6 óra 10 perckor indul és Gyékényesre este 9 óra 24 perckor érkezik.

Budapest, 1902. október hó 23-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Legfinomabb
csemege-
szőlő
kilója 40 fillér,
kapható
naponta
dr. Brájjer Lajosnál
Uri-utca 3. sz.
(865-x.53)

Függő lámpák,
használtak, megvételre kerestetnek.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.
841-x.9

Irnök
azonnali belépésre kerestetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.
864-x.2

Kiadó lakás.
Az Uri-utcában egy
külön álló ház
teljesen ujonnan átalakítva,
nagy lakással, konyha, fo-
lyosó stb. elkülönített kerttel
november hó 1-ére kiadó.
Bővebbet a kiadóhiva-
talban.
838-x.62

139.800/902. szhoz. Magy. kir. államvasutak.
Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évben, esetleg az 1905. év végéig évenként szükséges mintegy 6000 drb. fürdő-szivacs szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi november 7-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda be-
küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyan-
ott a kötelező minőségi minták is.

Budapest, 1902. október hóban.

Az igazgatóság.

Két jó házból való fiu
tanonc
felvétetik
Klein Samu
fűszerkereskedésében
Nagybeeskerek.
856-3.3